

LBRIS

We know
books

PROIECT CO-FINANȚAT DE:

RADU DINULESCU

CARNAVALUL NEFERICIȚILOR

PAGINI DIN JURNALUL UNOR RĂTĂCIRI
TRECĂTOARE

EDITURA
CREATOR
BRAȘOV, 2026

Cuprins

Cuvântul meu	7
--------------------	---

P A R T E A Î N T Â I

Condiția imigrantului.....	11
Entrez dans la danse.....	12
Hollósy 1. Cetatea Huszt	25
Cartele telefonice.....	28
Vecinul meu de pe lumea cealaltă	36
Hollósy 2	45
Cheia franceză.....	48
Forme de viață în moloz.....	60
Hollósy 3	67
Agenda	70
Nostro-Damo de la Guardo	77
Hollósy 4	90
La Compagnie du Soleil Levant	94
Hollósy 5	104
Pustietăți	107
Panama Théâtre de Marseille.....	116
Hollósy 6	124
Crazy Orque Saloon	126
Hollósy 7	132

Filiera Franceză	135
Impresarul	138
Hollósy 8	145
Pe cont propriu	147
Hollósy 9	156
Danemarca – Germania 2 – 0	158
Hollósy 10	172
Les Karnavires	175
Hollósy 11	191
Thiresias de Marsilia	194
Cameristele	207
Hollósy 12	215
Premiera 1	218
Casus Belli	225
Hollósy 13	236
France Sud Open	239

PARTEA A TREIA

Carnavalurile Franței	249
Everybody Needs Somebody to Love	251
Hollósy 14	258
Dansul Salomeei	260
Hollósy 15	272
Adam quoi?	273
Suzuki	279
Hollósy 16	290
Nefericire – cazul 1	292
Revelion la Renault	299
Hollósy 17. Finalul spectacolului	306
Carnavalul nefericiților	309

Les beaux-arts	333
Plutôt mourir que de subir l'affront du doute!	333
Nefericire – cazul 2.....	342
Vanitate	346
Salomee de Strauss	353
Chapeau	376
Nefericire – cazul 3.....	390
Dinozaurul mecanic	395
Despărțire 1.....	410
Nefericire – cazul 4.....	424

P A R T E A A C I N C E A

Cui pe cui se scoate?	431
Emerald.....	432
Luna de miere	446
Ramazan.....	456
Carnavalul fericiților.....	463
Pentru un pumn de heroină.....	474
Andrada.....	493
Intermitența	504
Nefericire – cazul 5.....	514
Despărțire 2.....	524
Nefericire – cazul 6.....	530
Fuga din Vest	535
Hollósy 18	545
După 30 de ani.....	549
Mărturia colecționarului.....	553

Cuvântul meu

*„Fericirea nu este dreptul fiecăruia,
este o luptă de fiecare zi.“*

ORSON WELLES

În februarie 2020, cu puțin timp înainte de instituirea stării de urgență ca urmare a pandemiei de Covid-19, casa mea din Arad a luat foc din cauza exploziei unei butelii de gaz, survenite în magazia unui vecin. Șase case, înlănțuite într-un cvartal, au fost cuprinse de flăcări uriașe și au ars aproape în întregime. Din fericire, nu eram în România, altfel nu știu dacă aș mai fi ajuns să scriu aceste rânduri.

Nu am putut veni imediat în țară. Însă mă uitam tot timpul la fotografiile pe care mi le trimiteau vecinii sau care apăruseră în presă, în speranța că paguba nu era atât de mare.

După o săptămână, am luat un avion din Malmö, Suedia, iar în câteva ore eram la Timișoara, unde bunul meu prieten G. Mureșan m-a așteptat cu mașina și m-a dus la locul dezastrului.

Când am văzut dimensiunile nenorocirii, am avut senzația că leșin acolo, pe loc. Acoperișul și plafonul casei, cuprinse de flăcări, se prăbușiseră în dormitor și în sufragerie, distrugând aproape totul. Practic, nu rămăseseră decât pereții în picioare, iar ceea ce nu reușise să mistuie focul a fost distrus de cantitatea uriașă de apă și spumă pe care pompierii au deversat-o în casă.

Cățiva prieteni au venit, au luat o parte din lucrurile care au scăpat neatinse și le-au dus la ei acasă, așa ude și pline de funingine, pentru a le păstra până voi reuși să-mi repar casa.

Timpul scurs până când am putut obține banii de asigurare, să pun acoperișul și să refac interiorul a fost de aproximativ trei ani, timp în care am publicat primele mele romane. Și a mai durat încă un nu an până să-mi recuperez cea mai mare parte a lucrurilor împrăștiate pe la prieteni. Destinul a făcut să rămână, aproape neatinse, colecția de crucifixuri și icoane, o colecție de timbre și o grămadă de cărți și reviste care se aflau într-o veche mobilă țărănească, la rândul ei obiect de colecție. Am găsit și colecția de cartele telefonice franțuzești, colecție pe care o strânsesem cu o mare ardoare, vecină cu adicția, în perioada 1992–1997.

Scormonind printre lucrurile care încă mai miroseau a fum și care erau strâmbe din cauza apei și a uscării în timp, am dat peste șase agende de lucru din perioada în care am locuit la Marsilia și în împrejurimile Toulonului. Le-am răsfoit cu nostalgie și am găsit note succinte, nume de oameni, numere de telefon, date de întâlniri, comenzi, spectacole, carnavaluri la care am lucrat, prețurile pe care le-am luat pe obiectele făurite și pentru spectacolele pe care le-am montat și jucat.

Le-am curățat bine și le-am pus pe masa mea de lucru. Pentru majoritatea notațiilor aveam o mică poveste, o istorie sau o impresie de dezvoltat, pentru că îmi era clar că aceea putea fi baza de început a unui nou roman. Prea fuseseră nebunești toate acele întâmplări care nu întotdeauna au corespuns cu visurile mele, însă care mi-au fost prezise, uneori cu o precizie neliniștitoare!

Așa cum v-am obișnuit deja în romanele mele anterioare, prin mijlocirea unor coduri QR veți putea consulta pagina web www.carnaval-desmalheureux.eu care acompaniază capitolele acestei cărți, oferindu-vă imagini, documente, relatări, filme, reportaje, clipuri muzicale și emisiuni TV care vă vor purta în atmosfera din perioada anilor 1992–1997, perioadă în care, după „revoluția” din România, foarte mulți români au plecat în pibegie, alăturându-se milioanei de emigranți porniți de pe

toate continentele în căutarea fericirii, dar și din perioada 1892–1897, perioadă în care un artist celebru încerca să se împartă între München și Baia Mare, tot așa, în căutarea fericirii.

Pe parcursul lecturii, vă recomand să vă lăsați purtați în atmosfera acelor ani ori de câte ori ajungeți la un cod QR care vă trimite spre un clip muzical, un montaj de imagini sau documente acompaniate de un cântec... Astfel, veți avea senzația că vă aflați acolo, imersați într-o realitate vie, cu toate că ea nu mai există de mult; nu veți simți că vedeți un film, ci că... trăiți într-un film!

0

Lectură și vizionare plăcute!

PARTEA ÎNTÂI

Condiția imigrantului

„Nu uita că îți trebuie puține lucruri
ca să fii fericit.“

MARCUS AURELIUS

În primăvara lui 1993, m-am întâlnit pentru prima dată cu personajele „Carnavalului nefericiților“. Începusem să mă descurc bine în franceză, dar nu eram încă un intelectual în limba lui Molière. Întotdeauna am considerat că te poți pretinde erudit într-o limbă străină doar în momentul în care ajungi să înțelegi titlurile din ziare. Pentru că în spatele unui titlu bine ales, evident, de un ziarist inteligent, se află întotdeauna o istorie, o metaforă, diferite conotații, sensuri pe care le poți descifra doar dacă ai curiozitatea să pătrunzi adânc în meandrele unei limbi, cu tot ceea ce reprezintă ea, din punct de vedere istoric, cultural și literar, în conștiința unui popor. Știam asta din experiența israeliană. După cinci ani de rezidență devenisem בקר בתנאי המקום „versat în condiția locului“ – o expresie a spiritului evreiesc.

În copilărie, la școală, am fost pus să aleg între franceză și engleză pentru orele de limbă străină și, în ciuda faptului că fostul meu coleg de bancă din ciclul primar a insistat să vin cu el la clasa de engleză, destinul m-a împins spre clasa în care se învăța limba franceză. Și din clipa aceea, o bună parte din existența mea de peste ani și ani era deja trasată.

Postul meu coleg de bancă mi-a întors spatele și a plecat cu noii săi camarazi de clasă, iar eu m-am uitat în urma lui fără să regret prea mult. Evident, nu știam atunci de ce nu simțeam nicio urmă de căință, dar aveam să conștientizez asta mult mai târziu. Pierdeam un prieten, dar aveam să câștig un drum în viață, un destin. Pentru că limba franceză avea să mă ducă, peste ani, spre Franța, spre Marsilia, Toulon, Avignon și Paris, spre cultura franceză, spre lumea carnavalurilor din sudul Franței și, mai apoi, spre lumea teatrului și a celui mai mare festival al artelor spectacolului din lume – Avignonul! Mai târziu, aveam să află și faptul că am fost foarte aproape de a ajunge de pe vremea fragedei copilării în țara pe care o vizaseră și părinții mei în căutarea „fericirii” lor sau, dacă nu a lor, măcar a mea, a fiului lor. Dar despre toate acestea vom povesti mai târziu.

Entrez dans la danse

*„Fiindcă nu știi ce te-așteaptă mâine,
luptă să fii fericit astăzi.”*

OMAR KHAYYAM

Miercuri, 1 aprilie 1992, am ajuns în gara Saint-Charles din Marsilia, însoțit de iubita mea Luiza, cu doisprezece ani mai tânără decât mine. Nu ne aștepta nimeni. De altfel, era mult prea devreme; încă nu răsărise soarele. Pe peronul principal era totuși o forfotă de neimaginationat și constatam, cu surprindere, că eram înconjurați de o lume foarte pestriță.

Cu trei zile înainte, la Ploiești, după ce ne-am urcat în trenul care mergea spre Budapesta, ne-am uitat pe geamul vagonului de dormit spre părinții Luizei, care-i făceau cu mâna în semn de adio, mama plângând și tatăl nervos, destul de beat și cu o țigară fără filtru în colțul gurii. Am mai apucat să vedem cum nea Virgil își scoate căciula de blană de pe cap și o trănțește cu năduf de peronul gării. Mult mai târziu am aflat că ar fi zis:

— Dumnezeii ei de viață! N-am s-o mai văd niciodată!

Pentru că așa era atunci... Plecai pentru câteva luni, cu un contract, cu viză în regulă și nu te mai întorceai mult timp. Uneori, niciodată!

Eu aveam o geantă de piele cu care venisem din Israel, iar Luiza un sac militar de umăr, cilindric, de culoare kaki, pe care-l adusese taică-su de la unitatea unde lucra. Era alegerea ei: nu voia să ajungă în Franța cu o valiză banală.

După ce am schimbat trenul la Budapesta și, mai apoi, la Viena, a treia zi, pe la prânz, am ajuns la Strasbourg – Französel, în alsaciană. La fiecare trecere de frontieră ne-au studiat actele, ne-au întrebat unde mergem și s-au uitat cu uimire și milă la noi. Era ciudat pentru ei să vadă alături un pașaport israelian și unul românesc. Și, invariabil, după ce ne controlau documentele, spuneau, unii râzând, alții cu dispreț în privire:

— Ceașescu! Ceașescu!

Sigur, eram poporul care și-a asasinat conducătorul! Pentru ei, niște sălbatici...

Eram nespălați de câteva zile, mâncaserăm în tren din sandvișurile de acasă, dormiserăm unul pe umărul celuilalt, pe rând, de teamă să nu ni se fure bagajele, nu ne-am schimbat hainele, doar ciorapii, ne-am făcut nevoile prin WC-urile din vagoane, din ce în ce mai curate cu cât ne apropiam de Franța, și ne-am spălat pe dinți cu o singură periută, pentru că eu o uitasem pe a mea în baia din apartamentul părinților Luizei.

De ce mergeam cu trenul și nu luaserăm avionul? Pentru că Luiza nu mai zburase niciodată și-i era frică și, mai ales, pentru că pe vremea aceea era mult mai ieftin cu trenul!

În gara din Viena, am avut două ore până la trenul următor.

— Mă duc să caut o periută de dinți! Trebuie să fie o farmacie...

— Mă lași aici, singură, cu bagajele?

— Cinci minute.

— Nu pleci nicăieri!

— Dar e neplăcut...

— Ți-e scârbă de mine?

— Doamne, dar ce-ți trece prin cap?

— Mie nu mi-e scârbă de tine. Ne-ajunge o periută!

Eram așa de tineri, eu aveam 36 de ani și Luiza 24, încât nu aveam nicio supărare, treceam peste orice disconfort, pentru că urma să ajungem amândoi pentru prima dată în Franța. Era, cumva... o speranță, o promisiune a unei prime mari iubiri și a unei imense fericiri! La Strasbourg trebuia să schimbăm din nou trenul, cu unul de noapte spre Marsilia, și aveam aproape opt ore de așteptare. Bineînțeles că ne-am hotărât să hoinărim prin oraș. Ne-am lăsat lucrurile la bagaje de mână, am traversat parcul din fața gării și am intrat în Hotel Mercure, deasupra căruia era o reclamă imensă cu „DNA Strasbourg“ – *Dernières Nouvelles d'Alsace*, ca să luăm o hartă turistică. Ne-am așezat pe o canapea în lobby-ul din fața recepției hotelului și, consultând harta, am constatat că orașul vechi și, practic, cea mai turistică parte a Strasbourgului era la doar câteva sute de metri distanță.

Am pornit pe pietonala *Dernières Nouvelles d'Alsace*, care duce direct în cartierul „La Petite France“. Eu eram obișnuit cu arhitectura vechilor orașe din Germania, de la granița cu Franța. Fusesem de câteva ori la Karlsruhe, Saarbrücken și la Köln, dar Luiza vedea pentru prima dată un oraș dintr-o țară străină. La Budapesta și Viena am stat numai câteva ore în gară. Mă uitam la ea cum, în ciuda obosealii cu care, la drept vorbind, nu prea era obișnuită, i se măriseră ochii mari, albaștri și ar fi fost în stare să înghită cu ei tot ceea ce vedea.

Evident, pietonala Maire Kuss era plină de mici magazine cochete și Luiza „lingea vitrinele“, cum spun francezii! Sigur, în 1992, la doi ani după Revoluție, în România erau tot magazinele fără niciun farmec comercial de pe vremea comunismului, acum pline cu mărfuri de duzină din Turcia sau, cel mai des, cu aceleași dintotdeauna.

În martie 1985, trăisem și eu același sentiment, când am plecat „definitiv“ din România și când, împreună cu fiica mea, atunci de numai nouă ani, și cu prima mea soție ne aflam în Comando Skuare, din fața Centrului de Absorbție (מרכז קליטה) de pe strada Regele David (דוד המלך) din Lod.

Primiserăm de la statul Israel un mic apartament cu două camere și pe masă am găsit câteva mici atenții de mâncare, toate cele trebuincioase pentru rugăciune și un plic cu 25.000 de shekeli, cam 25 de dolari, pentru mici cheltuieli! De la fereastra micului apartament de la etajul trei, vedeam scuarul cu magazine de o parte și de alta și, pe latura din spate, sediul Bank Leumi. Deși era două noaptea, ne-am hotărât imediat să coborâm și să vedem. Era prima dată când ne aflam în fața unor vitrine pline de lux, de lucruri frumoase și colorate, și cu prețuri cu multe zerouri... pentru că ajunseserăm acolo într-o perioadă de 300% inflație într-un an! Când ne-am oprit în fața unei vitrine cu jucării, fiica mea a rămas înmărmurită. Evident, toate magazinele erau închise. O scuză bună că nu puteam cumpăra nimic!

Acum, pe Maire Kuss strasse, mă uitam la Luiza, și ea la fel de înmărmurită, în fața unui magazin cu bijuterii și cu ceasuri de lux. Ne-am uitat din nou pe hartă și am văzut că eram foarte aproape de Cathédrale Notre-Dame de Strasbourg și am hotărât să mergem direct acolo.

1

Pietonala se termină în cartierul Mica Franță, o insulă înconjurată de canalele râului Ill, renumit pentru cheiurile înflorate, ecluzele sale, podurile acoperite și turnurile pătrate de apărare ale vechilor fortificații, cu case cu grinzi aparente pe fațade (colombages),

tipice pentru sfârșitul Evului Mediu și începutul Renașterii, cu magazine și restaurante sale (winstub și bierstub), faimoasele Maison des Tanneurs, Au Pont Saint-Martin sau Maison Lohkäs, cu vechile ghețării. Am intrat în cartier și ne-au copleșit imaginile caselor vechi, de curând renovate, cu o arhitectură absolut fabuloasă. Am trecut pe un pod peste râul Ill și pe lângă o serie de restaurante și terase, care începeau să se populeze pentru masa de seară. Era încă destul de cald, dar mă așteptam ca, odată cu asfințitul soarelui, să se răcorească repede.

2

Când am ajuns în fața catedralei, am rămas uluiți de măreția construcției gotice de o frumusețe și finețe extraordinare, desăvârșită sub domnia lui Charlemagne. Fațada are aspectul unui filigran uriaș, cu o bogăție incredibilă de ornamente. La vremea ei,

a fost cea mai mare clădire din lume.

— Vreau să aprind o lumânare pentru mami. Se poate aici?

— Sigur!

— Dar e o catedrală catolică...

— Nu are nicio importanță, poți să aprinzi lumânări.

— Dar aici nu este cu vii și morți?

— Nu. La catolici nu se aprind lumânări separat pentru vii și morți.

— De ce?

— Catolicii consideră că cel trecut în neființă a avut suficient timp să facă fapte bune în timpul vieții. Ei nu cred în parastasele de după moarte, deoarece nu există vămile văzduhului, iar judecata are loc imediat după moarte.

— Hm!

— Dar tu poți să aprinzi pentru ce vrei! Lângă altar trebuie să fie un loc pentru lumânări.

— Sunt în Franța și trebuie să gândesc precum francezii.

— Va fi foarte greu, crede-mă!

— Vom vedea...

Luiza a aprins totuși câteva lumânări la locul de lângă altar desemnat pentru asta, și-a făcut câteva cruci și apoi s-a așezat în genunchi în fața statuii lui Hristos pe Cruce, aflată sub amvonul unde se vede „Raza Verde“ la ora 11:38, la echinocțiul de primăvară, și la 12:24, la echinocțiul de toamnă.

— De unde știi tu toate astea?

— Scrie aici.

Și i-am arătat o plăcuță explicativă în franceză, germană și engleză.

— Lasă-mă să mă rog!

Luiza a fost crescută în spiritul credinței și „cu frica lui Dumnezeu“ datorită mamei sale care, paradoxal, dădea în cărți și ghicea în cafea, dar avea grijă să facă semnul crucii deasupra ceștii cu zaț sau a pachetului rufos de tarot de Marsilia.

— Pui, când o să vii acasă... să-mi aduci o pereche de cărți din astea, cu figuri, că aici nu se găsesc! Tarot de Marsilia.

— O să-ți aduc, mamă. Și două o să-ți aduc!

Și tanti Maricica începu să plângă.

— Mamă, nu mai plânge, că doar nu mor! Plec numai puțin, până în Franța. Șase luni trec repede.

— Tu n-ai plecat niciodată atâta timp de acasă. Hai, trage o carte!

Și întinse pachetul de Tarot de Marsilia către ea. Luiza scoase o carte și o puse pe masă.

— Uite, Magicianul! Este simbolul oamenilor la începutul de drum, al dezvoltării spirituale. Tu începi să înțelegi că, pe lângă banalitățile de zi cu zi, în viața există alte lucruri, mai importante. Magicianul reprezintă forța încă nedescătușată, e Aleph, prima litera din alfabetul ebraic. Are semnificație divină: cine îndrăznește, câștigă!

Și ridică apoi cartea cu Magicianul și mi-o arată mie. Luiza le știa pe de rost. Le văzuse de mic copil, de când mama ei practica pasiențele, tarotul și ghicitul în cafea.

— Uite cartea! E tânăr, are un ban în mână și un baston. În fața lui, obiecte care sunt tot atâtea posibilități. Cartea asta înseamnă

începutul a ceva, al unui proiect, o idee nouă, o deschidere de perspectivă pentru viitor, arta de a face și de a juca. Are cele patru elemente care se găsesc în arcanе minore ale Tarotului de Marsilia: Moneda – arta de a manipula materia și banii, Toiagul – arta de a crea și de a folosi intuiția, Sabia – arta de a gândi și exprimarea și, în final, Cupa – arta de a iubi și de a-și exprima sentimentele. Totul e de bine pentru reușita voastră și a relației voastre. O să aveți mult noroc și multă iubire în jurul vostru. Lumea o să vă îndrăgească.

— O să reușim, mamă, o să vezi. Doar mă știi că sunt ambițioasă.

Pe obrazul lui tanti Maricica se mai rostogoli o lacrimă. Și începu să etaleze cărțile zdrențuite, de o parte și de alta a Magicianului.

— Da, poate că e mai bine așa. Dacă găsiți ceva acolo, să nu vă mai întoarceți... Am încredere în tine, Radu! Uite, și cărțile spun că o să ajungeți într-o adunare de oameni importanți. Uite, Regele și Regina!

Tanti Maricica nu ne-a spus atunci și latura întunecată a Magicianului, care este indecis, un om care știe toate meseriile, dar este incapabil să continue ceea ce a început, nu este suficient de determinat. Magicianul este prea impulsiv, vrea totul imediat, nu știe să se așeze și nu se comportă suficient de înțelept. Dar asta aveam să aflăm mai târziu, din proprie experiență și în urma unor înfrângeri pe care aveam să le îndur.

3

M-am îndepărtat de Luiza, atras de ceasul astronomic al catedralei, despre care auzisem deja, dar nimic nu poate concura cu impresia puternică pe care o ai în momentul în care mecanismele încep să funcționeze în fața ochilor tăi. Se adunase deja un grup de turiști sub masivul ceas, semn că urma spectacolul păpușilor animate de sute de roțițe, cardane, arcuri de oțel și pârgarii. Moartea începu să bată cu ciocane în clopotul din dreapta ei, apoi urmă sarabanda apostolilor trecând prin fața lui Hristos. La cântatul cocoșului din metal, am simțit-o pe Luiza strângându-mi mâna dreaptă.

— Ce minunăție!

- Da! Asta e Franța!
- Tu nu aprinzi lumânări?
- Nu.
- Nici pentru mama ta?
- Știu că ai aprins tu și pentru ea.

Pe Luiza o cunoscusem în fața Institutului de Teatru din București, de pe strada Matei Voievod. Venisem în București din luna martie 1990 cu două proiecte clare pe care voiam să le realizez: unul legat de un film cu păpuși, după istoria lui Baal Shem Tov „Vecinul de pe lumea cealaltă“, cu Momo, un regizor din Israel, iar celălalt proiect era legat de montarea spectacolului „Max și Moritz“ și participarea cu el la două festivaluri de teatru, unul la Viena și altul la Saarbrücken, în Germania. O bătaie de cap colosală, ținând cont că nimic nu era gata și că nu mai eram, cum spun hasidicii, „erudit în condiția locului“ și mă simțeam precum un emigrant în propria-mi țară. Am început să-mi caut parteneri printre prietenii vechi și colegii de facultate, locuri unde aș putea lucra și implementa proiectele. Aveam totuși 2.000 de dolari în buzunar, ceea ce era, la ora aceea, o sumă colosală în România, și urma să mai primesc un colet de un metru cub, cu păpuși deja construite pentru ambele proiecte și materiale pentru restul elementelor care lipseau sau încă nu erau gata. Așa am ajuns la Teatrul Țândărică, unde mi s-a oferit un spațiu de lucru într-o sală unde fusese un birou, iar eu am amenajat un mic atelier. Și am început să-l sculpez pe Max, în așteptarea sticlelor cu latex care erau în coletul trimis din Israel.

În ziua aceea mă dusesem la secretariatul UNATC ca să-mi scot o copie după diploma de absolvire; aveam o sacoșă destul de mare, cu un cap de păpușă sculptat în burete. Era Moritz din povestea „Max și Moritz“ de Wilhelm Busch, poveste complet necunoscută în România la ora aceea, dar una dintre cele mai populare din Germania și adusă în Israel de emigranții așkenazi vorbitori de idiș.

M-am întors și am remarcat un chip slav, lunguiet, cu ochi deosebit de mari și albaștri. Luiza arăta cu degetul spre sacoșa mea, parcă scuizând îndrăzneala de a mă fi abordat. Simțise ea că acela era momentul de cotitură al destinului ei? Îi prezisese mama ei că avea să se întâlnească, la un drum de zi, cu un crai de la apus, care îi va arăta calea viitorului și a fericirii personale? Sigur nu abordăm oameni pe stradă decât dacă „o voce din creier” ne anunță necesitatea și importanța gestului, sau din perversitate. Dar chipul prelung al fetei cu ochi albaștri nu lăsa să se vadă nicio urmă de decădere sufletească, ci mai degrabă un interes pentru meseria de constructor de păpuși.

— Vă ocupați cu teatrul de păpuși?

— Da, fac un spectacol la Țândărică.

— Și eu sunt păpușăreasă... la teatrul din Ploiești.

— Frumos!

— Pot să văd și eu păpușa?

— Dar nu este încă terminată. Dacă vrei, poți veni să vezi cum lucrez.

— Unde?

— În atelier la Țândărică.

— Acum?

— Acum!

Și am pornit spre stația de troleibuz.

— Cum te cheamă?

— Luiza.

— Încântat. Eu sunt Radu.

Am ajuns la atelierul pe care mi l-a pus la dispoziție Teatrul Țândărică și care era plin de sculpturi în burete, cu păpuși, unele începute, altele terminate dar nepictate.

— Și aici?

— Sunt păpușile pentru un film.

— Ce film?

— Un film după o poveste hasidică a lui Baal Shem Tov, despre minunile lui Rabbi Israel. Povestea se numește „Vecinul meu de pe lumea cealaltă”.

— Ce frumos! Ce figuri au! Aș putea să particip și eu?

— Sigur! Chiar avem nevoie de păpușari.

— Eu vreau să-l mânuiesc pe acesta.

Și l-a ales pe Ghedalia Smolarul.

Luiza a învățat repede să lucreze cu latex. Devenise asistenta mea, mă bucuram de fiecare dată când venea în atelier și o priveam cu plăcere cum se apleca peste păpușile pe care le picta. Avea o răbdare deosebită și nu lăsa niciodată ceva până nu considera că a ieșit perfect. Pe zi ce trecea, descopeream că este foarte frumoasă, dar nu avea acel sex-appeal care să te facă să lași buna-cuviință deoparte, să încerci să treci la atac și să o convingi că trebuie cu orice preț să se culce cu tine. Era genul de prințesă, foarte elegantă și prețioasă, cu trăsături fine, care impunea mai degrabă respect și dragoste platonice. Dar descoperisem de mult că în spatele acestui tip de femeie, adeseori, se ascund adevărați vulcani inactivi care, atunci când erup, o fac în modul cel mai neașteptat și mai spectaculos cu putință.

Făcea naveta de la Ploiești și adeseori o conduceam la gară ca să ia trenul. În curând, aveam să aflu că stătea chiar lângă Gara de Vest și, dacă se urca în primul vagon de lângă locomotivă, avea două sute de metri până la scara blocului.

— Tu ai pe cineva?

— De ce întrebi?

— Nu știu de ce nu am întrebat până acum.

— Dar tu ai pe cineva?

— Eu am întrebat primul.

— Radu, nu mai sunt un copil! Am avut pe cineva. Ne-am despărțit.

— De mult?

— De foarte curând. Dar eu nu am copii. În timp ce tu ai o fiică...

— De unde știi?

— Mi-a ghicit mama în cafea.

Și s-a uitat gânditoare la mine, cu ochii ei albaștri și mari. Apoi a început să râdă fără să bage de seamă că se afla cu pensula abia înmuiată în vopsea, deasupra păpușii. O picătură de culoare amestecată cu latex a picat de pe pensula ei pe obrazul mătușii Bolte – un personaj din viitorul spectacol cu Max și Moritz.

— Uite că m-ai făcut să greșesc!

— Dă repede cu scuiplat.

Și Luiza a scuiplat pe locul unde căzuse picătura de culoare. Apoi a trecut ușor cu degetul peste pată.

— Nu așa! Trebuie frecat repede, ca să împiedici latexul să se usuce și să rămână impregnat pe suprafața pictată.

Am început să frec eu cu degetul mare și l-am băgat, fără să-mi dau seama, de câteva ori în gură, ca să umezesc locul faptei și mai tare. Pata a dispărut. Obișnuiam să fac asta ori de câte ori greșeam și eu. Îmi intrase parcă în reflex.

— Nu ți-e scârbă?

— De latex?

— Nu! De mine.

Atunci mi-am dat seama că, involuntar, fusese chiar o jumătate de sărut! Am mimat că vomit și am început să râd. Apoi, surprinzător, m-a luat de ceafă și m-a sărutat cu patimă pe gură.

— Și asta a ghicit mama ta în cafea?

— Nu. Asta a ghicit în tarot.

I-am întors sărutul și mi-am dat seama că mă excita foarte tare.

— Poate că ar trebui să vin și eu la Ploiești, să-mi aflu viitorul.

— Mama vrea să te cunoască.

— I-ai povestit de mine?

— Era secret?

— Nu...

Plecasem cu ceva bani la noi din Ploiești și, pentru că terminasem răm toate rezervele de hrană, am hotărât să mâncăm la un restaurant. Și, pentru că tot eram în Franța, am intrat în cel mai arătos!